

Zajištění provozu Jednotné informační brány v celonárodním měřítku

Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Odboru umění, literatury a knihoven MK

Podprogram č. 8 Informační zdroje
B. Zpřístupnění informačních zdrojů prostřednictvím
Jednotné informační brány
Část I. Provoz a rozvoj Jednotné informační brány

Národní knihovna České republiky

Příloha č. I

ŽÁDOST

**o poskytnutí dotace z rozpočtu odboru umění, literatury a knihoven MK
na podprogram Informační zdroje. Linie B. Zpřístupnění informačních
zdrojů prostřednictvím Jednotné informační brány
Veřejné informační služby knihoven
pro rok 2013**

Název nebo obchodní firma provozovatele knihovny (právnícké osoby):

Národní knihovna České republiky

Sídlo: **Klementinum 190, 110 00 Praha 1**

Právní forma: **Příspěvková organizace (zřizovatel MK ČR)**

Jméno a příjmení statutárního zástupce/statutárních zástupců: **Ing. Tomáš Böhm**

Tel.: **+420 221 663 262** E-mail: **sekret@nkp.cz**

IČ: **00023221** DIČ: **CZ00023221**

Bankovní spojení: (číslo účtu/kód banky) **85535-011/0100**

Kraj: **Praha**

NUTS (kód území): **CZ0101**

Evidenční číslo knihovny: **1602/2002**

Adresa finančního úřadu: **Finanční úřad pro Prahu 1, P. O. BOX 561, Štěpánská
28, 112 33 Praha 1**

Název projektu: **Zajištění provozu Jednotné informační brány v celonárodním
měřítku**

Termín realizace: **rok 2013**

Místo realizace: **Praha (dopad a využití celonárodní a mezinárodní)**

Požadovaná výše dotace (zaokr. v celých tis. Kč): **3 432 000 Kč**

Osoba odpovídající za projekt (včetně kontaktu): **Mgr. Edita Lichtenbergová**

Tel.: **420 221 663 302**, e-mail: **edita.lichtenbergova@nkp.cz**

Žadatel o dotaci

- potvrzuje správnost uvedených údajů a prohlašuje, že nemá žádné nevyrovnané závazky dle § 2 nařízení vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, ve znění nařízení vlády č. 235/2005 Sb.,

- potvrzuje, že údaje uvedené v žádosti jsou správné, úplné a pravdivé,
- prohlašuje, že se seznámil s vyhlášovacími podmínkami a akceptuje je,
- prohlašuje, že věnoval zvláštní pozornost údajům na str. 4 žádosti,
- prohlašuje, že tištěná a elektronická verze žádosti a jejích příloh jsou identické,
- dává podáním této žádosti Ministerstvu kultury, Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, IČ: 00023671, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, souhlas se zpracováním osobních údajů o své osobě uvedených v této žádosti a s jejich zveřejněním ve veřejně přístupném informačním systému Ministerstva financí – CEDR, případně jiným zákonem stanoveným způsobem, za účelem poskytnutí dotace ze státního rozpočtu Ministerstvem kultury, a to na dobu nezbytně nutnou.

V Praze dne 9. ledna 2013

.....
podpis žadatele

razítko
(u právnické osoby)

Oprávněná osoba jedná jako (nehodící se škrtněte):
statutární orgán žadatele

na základě udělené plné moci

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŽADATELI ¹

Typ knihovny (zatrhněte):		NK	KK	Jiný typ subjektu:			
Městská	Místní	Muzejní	Jiná:	Sdružení	Nadace	o.p.s.	s.r.o.
Počet obyvatel obce: 1 241 664				Počet uživatelů/rok: 409 545			
Počet hodin v týdnu pro veřejnost, kdy jsou přístupné základní služby knihovny:80				Počet knihovních jednotek: 6 743 729			
Počet zaměstnanců (úvazků): 429				Přírůstek sv./rok: 98 335			
Počet odebíraných titulů periodik/rok:10 776				Počet výpůjček/rok: 719 086			
Počet počítačů celkem: 708							
Z toho v síti: 620		Z toho pro uživatele: 66		Z toho napojených na Internet: 31			
Rychlost vnitřní sítě současná: 1Gb/s				Plánovaná rychlost vnitřní sítě (a kdy):1 Gb/s			
Automatizovaný knihovnický systém ano							
Používaný AKS: Aleph				Plánovaný AKS: Aleph			
Zatrhněte současný typ připojení na Internet				Rychlost připojení současná: 1 Gb/s Rychlost plánovaná (a kdy): 1 Gb/s			
Optika	Pevná linka	ADSL	ISDN	Radiový spoj	Vytáčené spojení	Jiné:	

POSKYTNUTÉ DOTACE Z PODPROGRAMU VISK 8/B

Rok 2012

Žádáno/získáno: 4 498 000 Kč / 3 700 000 Kč

Stručné zhodnocení použití grantu:

Vzhledem k významné redukci přidělených finančních prostředků v porovnání s požadovanou částkou bylo nutné podat upravený projekt. **Všechny cíle uvedené v upraveném projektu byly splněny, podrobnosti obsahuje v Příloha č. III: Využití dotace z podprogramu VISK 8/B v roce 2012.**

¹ Uveďte stav ke dni 31.12.2012 (příp. kvalifikovaný odhad).

Seznam osob, v nichž má žadatel, který je právnickou osobu, podíl²:

Název osoby:.....

Sídlo osoby:.....

IČ:..... Výše podílu žadatele v této osobě v %:.....

Seznam můžete případně vytvořit na více stran (zkopírováním předchozích tří řádků), držte se však, prosím, daného vzoru.

Seznam osob, které mají podíl v žadateli, který je právnickou osobou³:

Název osoby/Jméno a příjmení:.....

Sídlo/Trvalý pobyt:.....

IČ, je-li přiděleno:.....

Seznam můžete případně vytvořit na více stran (zkopírováním předchozích tří řádků), držte se však, prosím, daného vzoru.

Seznam osob, které jsou se žadatelem – právnickou osobou v obchodním vztahu a mají z jeho podnikání nebo jiné výdělečné činnosti v souvislosti s projektem, na který je dotace žádána, prospěch, jenž se liší od prospěchu, který by byl získán mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek⁴:

Název osoby/Jméno a příjmení:.....

Sídlo/Trvalý pobyt:.....

IČ, je-li přiděleno:.....

Seznam můžete případně vytvořit na více stran (zkopírováním předchozích tří řádků), držte se však, prosím, daného vzoru.

² Uved'te stav ke dni podání žádosti

³ Týká se zejm. žadatelů akciových společností s listinnými akciemi na majitele. Uved'te jen tehdy, nelze-li tyto osoby identifikovat podle výpisu z Obchodního rejstříku, který je přílohou žádosti.

⁴ Jde o určení, zda žadatel v souvislosti s projektem uzavírá nestandardní obchodní vztahy zvýhodňující žadatelova smluvního partnera v porovnání s běžnými obchodními podmínkami. To nebrání poskytnutí dotace, taková zvýhodnění smluvní partneri však musí být v žádosti uvedeni.

Popis projektu

V souladu s doporučením členů Ústřední knihovnické rady se projekt JIB v roce 2013 zaměří na cíle související s poskytováním služeb nejen pro NK ČR, ale pro všechny české knihovny. Hlavní pozornost bude věnována činnostem, které budou postupně převedeny do připravovaného Centrálního portálu českých knihoven – www.knihovny.cz.

Projekt JIB je s ohledem na celonárodní záběr velmi komplexní a má řadu dílčích linií a cílů:

Technické zajištění - externí služby

MetaLib

Na rok 2013 plánujeme zajistit tyto činnosti:

- Administrace a údržba systému MetaLib pro 3 instance (JIB, KIV a MUS)
- Správa stávajících informačních zdrojů a připojování nových zdrojů
- Správa integrace JIB se službou MetaLib+ a Primo Central Index
- Správa a rozvoj Z39.50 rozhraní JIB pro přebírání záznamů
- Tvorba Informačního zpravodaje JIB, školení a prezentace JIB
- Správa a údržba portálového řešení Infoportálu JIB (Plone)

Výše uvedené činnosti je třeba zajistit minimálně v tom rozsahu, jako v roce 2011, protože v roce 2012 nebyl umožněn dostatečný rozvoj služeb JIB vzhledem k výraznému krácení finančních prostředků.

Po nasazení rozhraní MetaLib+ očekáváme výraznou zpětnou vazbu od uživatelů, na základě které budeme optimalizovat přístup k oběma uživatelským rozhraním.

Jako rozvoj služeb plánujeme i nadále zajistit větší zastoupení placených prohledatelných plnotextových zdrojů v JIB, přístupných pro Národní knihovnu ČR a Univerzitu Karlovu v Praze. Toho dosahujeme zapojováním dalších jednotlivých placených zdrojů a zároveň využitím globálního indexu většiny světových vydavatelů Primo Central Index.

V roce 2013 plánujeme zprovoznit novou verzi registrace uživatelů pro odběr informačního zpravodaje a zjednodušit, zpřehlednit a více zautomatizovat proces tvorby Z39.50 profilu pro přebírání záznamů na základě online žádostí. Služba přebírání patří k nejvýznamnějším online službám pro práci českých katalogizátorů a proces registrace nebyl po mnoho let optimalizován.

Vzhledem k velkému množství zapojených informačních zdrojů budeme od začátku roku 2013 provozovat informační stránku JIB na Facebooku, kde budeme fanoušky stránky postupně seznamovat se všemi zajímavými informačními zdroji, s doporučenými rešeršními postupy a s prostředím JIB.

SFX

V průběhu roku 2013 budou pravidelně probíhat aktualizace znalostní báze a programových modulů pro zajištění aktuálnosti odkazů zobrazovaných v nabídce SFX JIB.

Pravidelně budeme vystavovat MARCI! exporty pro aktualizace záznamů e-časopisů v katalogích knihoven registrovaných v JIB. V roce 2012 nedošlo k doplnění záznamů e-knih v MARCI! exportech. Pokud v roce 2013 Ex Libris ve službě MARCI! podporu pro e-knihy doplní, budou v MARCI! exportech SFX JIB doplněny záznamy e-knih k záznamům e-časopisů podle zájmu knihoven. Plánujeme také automatizaci vytváření MARCI! exportů v SFX 4.

Průběžně budeme upravovat portfolia podle změn v předplatném u NK ČR a v knihovnách registrovaných v JIB. Plánujeme aktivace také portfolií e-knih nakupovaných v rámci nového modelu akviziční postupu zvaného Patron Driven Acquisition.

Podle zájmu knihoven doplníme k seznamům e-časopisů seznamy e-knih obdobně jako u seznamu NK ČR. Doplníme také seznam volně dostupných Open Access e-knih.

U Emerald budeme optimalizovat linkování pro prostřední jednotného přihlášení založeného na technologii Shibboleth. Podle jednání s poskytovateli e-zdrojů budeme linkování optimalizovat také u JSTOR, Gale, Chadwyck, Oxford, Springer, GeoscienceWorld, EBSCOhost Electronic Journal Service.

V roce 2013 provedeme další vyladění služeb pro prostředí jednotného přihlášení pomocí technologie Shibboleth. Pro NK ČR připravujeme rozšíření WAYFless linkování a linkování přes proxy pro ostatní knihovny registrované v JIB. Vyladění plánujeme ve spolupráci s Oborovými branami JIB. V roce 2012 došlo ke sloučení Národní technické knihovny a knihovny Vysoké školy chemicko-technologické. Po tomto sloučení je v oborové braně TECH kladen důraz právě na doladění služeb pro čtenáře NTK a pro čtenáře knihovny VŠCHT, kdy každá ze skupin uživatelů používala pro autentizaci vlastní shibbolethový Identity Provider, EZproxy nebo VPN server. Obdobně v JIB uživatelé NK ČR a čtenáři knihoven registrovaných v JIB používají vlastní shibbolethový Identity Provider, proxy nebo VPN server.

U služby bX připravujeme implementaci Hot Articles do Info portálu JIB, webových stránek NK ČR a stránek knihoven registrovaných v JIB.

Řada českých knihoven zpřístupňuje část svých fondů v digitalizované podobě, v mnoha případech knihovny pro prezentaci digitalizovaných dokumentů využívají systém Kramerius. V roce 2013 budeme zkoumat možnost zapojení českých digitálních knihoven (a to zejména těch založených na systému Kramerius) do nabídky SFX služeb tak, aby se staly dalším SFX cílem.

Připravujeme prezentace a semináře zaměřené na využití JIB pro práci s e-knihami. Nástup čteček e-knih, tabletů, rozvoj nabídky e-knih ve fondech knihoven je v poslední době velmi masivní. JIB patří mezi ideální nástroje pro knihovny pro nabídku služeb, které k e-knihám od knihoven uživatelé očekávají a vítají. O novinkách budeme informovat v Info portálu a ve Zpravodaji JIB.

V rámci update SFX 4 jsou na rok 2013 ohlášené Lite KB Manager, Direct Linking, mobilní rozhraní seznamů e-časopisů a e-knih, nové rozhraní pro údržbu. Lite KB manager přinese snadnější předávání podkladů k aktivaci portfolií elektronických e-knih a e-časopisů. Direct Linking přinese linkování přímo na soubory e-knih a článků v e-časopisech ve formátech PDF, HTML, ePub, mobi. Direct linking bude významnou novinkou především ve spojení s novými discovery systémy, které linkování na plné texty přes SFX JIB využívají. Mobilní rozhraní seznamů e-časopisů a e-knih přinese výrazně větší komfort pro uživatele pracující s

JIB na tabletech a chytrých telefonech. Nové rozhraní pro údržbu bude znamenat zefektivnění správy SFX.

Podle připomínek z knihoven budeme doladovat nabídku SFX. Do nabídky připravujeme v rámci sekce linkování na internetová knihkupectví přidání českých knihkupectví. V současné době internetová knihkupectví Kosmas a eReading poskytují podporu pro zapojení do linkserverů. K doplnění podpory povedeme jednání s dalšími významnými internetovými knihkupectvími jako Palmknihy, Flexibookstore, Apple iBookstore a BookJet.

Podle příkladu z Univerzity Karlovy připravujeme vytvoření zajímavých statistických reportů využití SFX JIB.

Tým JIB bude pokračovat v práci v mezinárodních pracovních skupinách pro vícejazyčnou podporu u SFX, doplnění Shibbolethové autentizace a doplnění konsorciální podpory.

Knihovnické činnosti

V roce 2013 budeme pokračovat v implementaci nových zdrojů, služeb a dalších možností, které nám přinášejí softwarové nástroje ML, ML+ a SFX. Dále předpokládáme užší spolupráci s Centrálním portálem českých knihoven, do něhož bude JIB postupně transformována.

Plánované související činnosti:

Rozšiřování nabídky zdrojů v JIB

Cílem JIB je v jednom rozhraní integrovat širokou škálu zdrojů, které uživatelům pomohou nalézt požadované informace. V roce 2013 do JIB zapojíme nové zdroje s cílem naplnit jednotlivé oborové kategorie Konspektu relevantními zdroji. Do nabídky JIB (ať již pro vyhledávání nebo pro poskytování přidáných SFX služeb) budeme doplňovat české zdroje i zdroje zahraniční provenience. U všech nově zapojených zdrojů bude standardně probíhat testování nastavení vyhledávání v JIB, opatření popisem a vyhledávacími tipy pro práci s daným zdrojem.

Zajištění návaznosti nabídky zdrojů v JIB na realizované grantové projekty

S ohledem na ukončení programu INFOZ v roce 2011 lze předpokládat, že v roce 2013 bude MŠMT nejspíše vyhlášen program obdobného charakteru. V kladném případě bude nutné výsledky tohoto projektu a eventuálně i dalších obdobných promítnout do nabídky zdrojů zapojených do JIB (MetaLib i SFX).

Autentikace pomocí Shibboleth

V roce 2013 bude i nadále z roku 2012 pokračovat úkol na rozšíření zavedení autentikace pomocí Shibboleth. Komfortní vzdálený přístup k licencovaným EIZ by měl být zaveden i pro další knihovny, které jsou členy federace eduID.cz.

Nabídka SFX cílů

V souvislosti s rozvojem přidáných služeb SFX budeme aktualizovat a doplňovat nabídku SFX cílů pro poskytování těchto služeb. Budeme doplňovat licencované (v závislosti na obměně dostupných licencovaných zdrojů) i volné zdroje a zajistíme jejich průběžné testování.

Propagační a školicí aktivity

Na základě požadavků uživatelů budou i nadále pokračovat školení související s využíváním JIB.

Info portál JIB

Info portál JIB je základním zdrojem informací o změnách a novinkách v JIB pro uživatele. Ti zde mohou získat rychlý přehled o nově zapojených zdrojích či nově nabízených službách a nástrojích. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby byl Info portál i nadále průběžně aktualizován.

Anglická verze Info portálu JIB

Pro zajištění souladu s českou verzí Info portálu JIB budeme aktualizovat a rozšíříme anglickou verzi portálu. Tyto úpravy se budou týkat především textů, nápověd či animací.

Další související činnosti

Budeme zajišťovat dostupnosti plných textů, případně celých dokumentů prostřednictvím meziknihovnických služeb – v návaznosti na zdroje a služby portálu JIB a budeme aktualizovat portály Ptejte se knihovny a Knihovny.cz a jejich propojení se službami JIB

Splnění podmínek pro získání dotace

komplexní automatizace knihovnických procesů v kvalitním, stabilním systému s implementovanými a dostatečně odzkoušenými standardy (Z39.50 profil JIB <http://jib-info.cuni.cz/dokumenty/techdoc/ProfilJIB.pdf>, OAI-PMH, MARC 21 nebo UNIMARC, podpora katalogizace podle AACR2R, OpenURL, DOI/PMID, Shibboleth, RSS, UTF-8) **ANO, systém ALEPH a další aplikace používané v NK ČR splňují uvedené podmínky, v NK ČR jsou dodržovány jmenované standardy pro katalogizaci**

ochota poskytnout vlastní informační zdroje (především katalogy, databáze a obsah digitálních knihoven) zdarma – **ANO, NK ČR již své katalogy a databáze zdarma poskytuje**

existence katalogů, databází a digitálních knihoven zvláštního významu pro ostatní knihovny z pohledu funkcí (národní, ústřední odborné, krajské knihovny) nebo speciálního zaměření, pravidelné přispívání do Souborného katalogu ČR – **ANO, katalogy, databáze a digitální knihovny NK mají zcela zásadní význam pro ostatní knihovny**

dostatečné zkušenosti s automatizací knihovnických procesů – **ANO (od počátku 80. let 20. století)**

kvalitní připojení zaručující trvalou a snadnou dostupnost nabízených zdrojů – **ANO – viz tabulka Základní údaje o žadateli**

datová dostupnost a rychlost Z39.50 serveru musí být taková, aby byly všechny dotazy zodpovězeny maximálně do 30 sekund – **ANO, je splněno**

odpovídající podmínky pro zpřístupnění elektronických informačních zdrojů pro uživatele (PC určená pro uživatele, kvalifikovaný a proškolený personál, dostatečný počet hodin pro veřejnost) - **ANO – viz tabulka Základní údaje o žadateli**

u oborových informačních bran prokazatelná gesce a zkušenost v návaznosti na zvolený obor - **ANO – NK ČR je mj. i speciální knihovnou se zaměřením na obory knihovnictví a informační věda (oborová brána KIV) a hudba (oborová brána MUS)**

Kompatibilita se stávajícím směrem vývoje a standardy

Kompatibilita se stávajícím směrem vývoje a standardy uvedenými v zadání je samozřejmá – projekt významně přispívá k implementaci mezinárodních standardů (knihovnických i technických) v českých knihovnách. Protože respektování knihovnických i technických standardů je základní podmínkou zapojení do projektu, zapojení/nezapojení zejména velkých knihoven je praktickým důkazem respektování/nerespektování standardů jak v těchto knihovnách, tak u dodavatelů jejich knihovnických systémů. Projekt JIB významnou měrou přispívá ke zlepšení situace v této oblasti, protože díky němu se respektování/nerespektování standardů přesunulo z roviny teoretických diskusí do roviny praktické, snadno a ihned ověřitelné.

Příloha č. II

ROZPOČET PROJEKTU

	Požadavek na dotaci	Vlastní prostředky (finanční spoluúčast)	Náklady projektu celkem
Celkové náklady projektu (Kč):			
Vyjádřete v procentech poměr mezi požadovanou dotací a náklady hrazenými z ostatních zdrojů (v %)	100%	0%	100%

Investiční náklady projektu:

Položka:	Požadavek na dotaci	Vlastní prostředky	Investiční náklady projektu celkem
Celkem investiční náklady:			

Neinvestiční náklady projektu:

Položka:	Požadavek na dotaci	Vlastní prostředky	Neinvestiční náklady projektu celkem
1) nákupy - drobný hmotný majetek -ostatní dlouhodobý nehmotný majetek			
2) služby	3 248 000		3 248 000
3) ostatní osobní náklady (OON)	170 000		170 000
4) ostatní	14 000		14 000
Celkem neinvestiční náklady:	3 432 000		3 432 000

Další zdroje krytí projektu:	žádné
-------------------------------------	-------

Požadavek na dotaci zaokrouhlete na celé tisíce.

Investiční prostředky

Mezi investiční prostředky patří zejména:

- nákupy – nákup dlouhodobého hmotného majetku (výpočetní technika apod., jejíž pořizovací cena je vyšší než 40 tis. Kč),
- nákup dlouhodobého nehmotného majetku (programové vybavení nad 60 tis. Kč).

Neinvestiční prostředky

Mezi neinvestiční prostředky se započítávají zejména:

- a) nákupy - nákup drobného hmotného majetku (materiál, výpočetní technika),
- nákup ostatního dlouhodobého nehmotného majetku (programové vybavení do 60 tis. Kč, licenční a patentové poplatky),
- b) služby – např. lektorské, konzultační a poradenské služby, telekomunikační poplatky,
- c) ostatní osobní náklady,
- d) ostatní – např. režijní náklady, pojištění.

KOMENTÁŘ ROZPOČTU

Celkové náklady: (tzn. součet všech nákladů na projekt: vlastní, příp. další zdroje + dotace): **3 432 000 Kč**

Investiční náklady: (Přesně specifikujte jednotlivé položky uvedené v tabulce včetně jejich vyčíslení v Kč)

- celkem:

- z toho dotace:

- vlastní prostředky:

Neinvestiční náklady: (Přesně specifikujte jednotlivé položky uvedené v tabulce pod body 1), 2), 3) a 4) včetně vyčíslení v Kč. U ostatních osobních nákladů uveďte rozpis osob podílejících se na zajištění projektu včetně výše úvazků nebo počtu hodin. U režijních nákladů uveďte jejich propočet.)

- celkem: **3 432 000 Kč**

- z toho dotace: **3 432 000 Kč**

- vlastní prostředky: **0 Kč**

Projekt JIB patřil do skupiny projektů NK ČR, které byly z prostředků programu VISK převáděny do provozních prostředků Národní knihovny ČR, a tudíž u něj nebyla požadována finanční spoluúčast. Většina projektů provozovaných v tomto režimu bude nadále financována z provozních prostředků NK ČR mimo program VISK. JIB byla ponechána jako projekt v rámci podprogramu VISK 8/B vzhledem k tomu, že jde o projekt časově omezený – JIB by měla být do konce roku 2014 transformována do Centrálního portálu českých knihoven, který tvoří jeden z pilířů Koncepce rozvoje knihoven. Vzhledem k tomu, že se v případě JIB nejedná o podporu činnosti NK ČR, ale o projekt, který využívají jako základ svých služeb i pro katalogizaci všechny české knihovny, žádáme pro tento projekt o schválení výjimky ve smyslu příkazu ministra kultury č. 25/2010, kterým se vydává směrnice pro poskytování neinvestičních a investičních dotací ze státního rozpočtu Ministerstvem kultury, čl. II, odst. 4 a umožnění zachování již několik let uplatňovaného režimu 100%ního hrazení z dotace ze státního rozpočtu bez finanční spoluúčasti NK ČR.

Další zdroje krytí projektu (i předpokládané):

(Vypište, pokud žádáte o grant na stejný projekt i u jiné organizace. Jedná se pouze o informativní údaj.): **žádné**

Investiční náklady

žádné

1) Nákupy, drobný hmotný majetek

žádné

2) Služby

Specifikace a cena: MetaLib, SFX maintenance, MarcIt maintenance, Metaindex unlimited maintenance: 1 736 000 Kč

Roční poplatky za údržbu a rozvoj MetaLib s možností využití v celonárodním měřítku + 1 univerzální instance SFX, 2 specializované SFX instance pro oborové brány KIV a MUS, roční poplatky za MarcIt a Metaindex unlimited.

Zajišťuje: Ex Libris

Specifikace a cena: bX pro 50 knihoven: 642 000 Kč

Roční poplatky za rozšíření služby bX (doporučení dalších zdrojů) pro další knihovny zapojené v JIB.

Zajišťuje: Ex Libris

Specifikace a cena: JIB – provoz a rozvoj: 870 000 Kč

Lokální správa HW i SW pro provoz JIB + rozvoj podle požadavků NK ČR i uživatelů projektu JIB a základní údržba oborových informačních bran KIV a MUS. S ohledem na celonárodní rámec i množství uživatelů a zapojených zdrojů se jedná o velký rozsah prací. V rámci provozu a rozvoje JIB budou zajištěny i činnosti související s rozšířením o další funkce a alternativní rozhraní MetaLib+ (podrobnější specifikace činností je uvedena v popisu činností).

Zajišťují: UK-ÚVT, M. Ledinský, J. Pokorný, J. Pavlík, M. Zach, J. Krajíc

3) Ostatní osobní náklady

Poznámka: Všechny činnosti budou vykonávány v rámci dohod o provedení práce, nejsou zde tedy kalkulovány náklady na sociální a zdravotní pojištění.

Specifikace a cena: JIB – knihovnické činnosti: 130 000 Kč (520 hod.)

Knihovnické činnosti spojené s provozem a rozvojem JIB (podrobnější specifikace viz Popis projektu). Část prací (testování) budou provádět externí a noví pracovníci, jejichž jména nelze zatím uvést.

Zajišťují: K. Košťálová (115 hod.), V. Ševčíková (155 hod.), J. Jindrová (20 hod.), L. Válková (20 hod.), Jaroslava Sedláčková (20 hod.), Klára Slavíková (20 hod.)

Specifikace a cena: Technický management a koordinace projektu: 40 000 Kč (130 hod.)

Činnosti spojené s řízením, administrativní a technickou koordinací projektu na straně NK ČR.

Zajišťují: E. Lichtenbergová (60 hod.), N. Mikšovská (40 hod.), D. Kacerovská (30 hod.)

4) Ostatní (licence)

Specifikace a cena: Licence EZ Proxy: 14 000 Kč

Nutné pro zajištění vzdáleného přístupu

Zajišťuje: OCLC

Další zdroje krytí projektu (i předpokládané):

(Vypište, pokud žádáte o grant na stejný projekt i u jiné organizace. Jedná se pouze o informativní údaj.)

žádné

Příloha č. III

**VYUŽITÍ DOTACE Z PODPROGRAMU VISK 8/B
V ROCE 2012**

V souladu s doporučením členů Ústřední knihovnické rady se redukovaný projekt JIB v roce 2012 zaměřil na cíle související s poskytováním služeb nejen pro NK ČR, ale pro všechny české knihovny.

Z původně plánovaných čtyř dílčích cílů byly zachovány cíle dva:

Zajištění provozu a rozvoje Jednotné informační brány (JIB) v celonárodním měřítku**Zastřešení projektu ANL+**

V následujícím textu jsou k dispozici podrobné informace o plnění obou cílů

Zajištění provozu a rozvoje Jednotné informační brány (JIB) v celonárodním měřítku***Technické zajištění - externí služby*****MetaLib**

Činnosti správy a rozvoje MetaLibu JIB představují tyto oblasti:

Administrace a údržba systému MetaLib

V průběhu roku jsme nainstalovali 72 service fixů opravujících a rozšiřujících funkce MetaLib. Současná verze aplikace je 4.5.3 (poslední uvolněná verze). MetaLib po celý rok pracoval bez vážných výpadků a jeho provoz lze označit za stabilní. Zanedbatelné množství krátkodobých výpadků bylo neprodleně řešeno. Na službách JIB se pozitivně projevil vysoký výkon nového serveru, zprovozněného v roce 2011.

Na přelomu roku 2011/2012 jsme zprovoznili v JIB nový způsob přihlašování prostřednictvím technologie Shibboleth, aby čtenáři, studenti a další uživatelé Národní knihovny ČR a Univerzity Karlovy v Praze měli snazší způsob přihlašování do JIB a snazší přístup k placeným zdrojům. V roce 2012 jsme provedli několik úprav v přihlašování na základě zpětné vazby od uživatelů.

Správa stávajících informačních zdrojů a připojování nových zdrojů

V roce 2012 jsme zapojili dohromady 10 nových prohledatelných informačních zdrojů:

- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze - katalog
- Gallica - bibliothèque numérique
- ebrary
- British National Bibliography
- OmniFILE FullText Select (přechod z platformy H.W.Wilson na platformu EBSCOhost)

- Katalog MSVK Ostrava enviromentalistika
- Regionální bibliografie Ostrava
- Regionální bibliografie Karviná
- Regionální bibliografie Frýdek-Místek
- Regionální literatura MS Kraje

Celkový počet aktivních zdrojů v JIB, který spravujeme v lokální znalostní bázi, je 314.

Mnoho desítek informačních zdrojů bylo nutno aktualizovat, zejména vzhledem ke změnám vyhledávacích parametrů (adresy serverů, porty, názvy databází atp.). Některé úpravy bylo možné provést díky aktualizaci centrální znalostní báze, jiné bylo nutné zjistit přímo u poskytovatelů zdrojů. Zároveň jsme v mnoha desítkách případů opakovaně upozorňovali provozovatele Z39.50 serverů (převážně české knihovny) na dočasnou nedostupnost či problémy s vyhledáváním v jejich databázích.

Správa a rozvoj Z39.50 rozhraní JIB pro přebírání záznamů

V roce 2012 došlo k významnému nárůstu využití služby přebírání záznamů, a to o více než 15 procent. Za nárůstem stojí vedle většího využití existujících Z39.50 profilů i experimentální provoz projektu ANL+, díky kterému mohly zapojené knihovny přebírat záznamy článků. Řešili jsme značný počet uživatelských dotazů a změn v uživatelských profilech.

Vzrostl počet připojených knihoven i počet spravovaných profilů (databází Z39.50 serveru).

Počet Z39.50 dotazů služby přebírání záznamů od ledna do října 2012: 641 524 (nárůst o cca 16 % proti stejnému období v roce 2011)

Počet registrovaných knihoven služby přebírání záznamů: 150

Počet Z39.50 profilů (jednotlivých databází Z39.50): 366

Počet „on the fly“ zkonvertovaných záznamů z MARC 21 do UNIMARC konvertorem MarcMan server: 586 996 (k 8.11.2012, nárůst o 27 %)

Počet „on the fly“ zkonvertovaných záznamů z UNIMARC do MARC 21 konvertorem MarcMan Server: 26 408 (k 14.11.2012, nárůst o 400 %)

Statistiky Z39.50 dotazů celkem	Suma	Změna proti 2011
Z39.50 dotazy	641524	15,87%
Počet pracovních dnů	212	
Průměrný počet na prac. den	3026	15,33%
ISBN dotazy	264070	15,28%
ISSN dotazy	60257	40,04%
Jiné dotazy	281537	
Nalezené záznamy - 0	228342	
Nalezené záznamy - právě 1	226165	
Nalezené záznamy - 1 a více	413182	

Počty dotazů služby přebírání záznamů (Z39.50 dotazy od ledna do konce října 2012)

Tvorba Informačního zpravodaje JIB, školení a prezentace JIB

Letošní vydání Informačního zpravodaje JIB vyšlo v první polovině prosince. Obsahem čísla je převážně propagace rozhraní MetaLib+. Informační zpravodaj odebírá 2600 uživatelů JIB (k 18. 11. 2012 - meziroční nárůst o téměř 10 %).

JIB jsme v roce 2012 propagovali zejména na konferenci Knihovny současnosti v Pardubicích a SU Aleph v Brně (přednáška o implementaci rozhraní MetaLib+ v NK ČR).

Správa a údržba portálového řešení Infoportálu

Infoportál JIB jsme provozovali na CMS Plone verze 3 a Zope 2. Portál je dostupný na adrese <http://info.jib.cz>. Podle potřeb jsme rozvíjeli obsah portálu.

Nasazení rozhraní MetaLib+

V letních měsících započala implementace MetaLib+, což je plnohodnotné uživatelské rozhraní systému Primo, ve kterém je možné kromě Primo Central Indexu prohledávat i všechny zdroje v MetaLib JIB. Ve spolupráci s Ex Libris jsme v září zprovoznili vyhledávací rozhraní MetaLib+. Do konce listopadu 2012 probíhalo podrobné testování a úpravy. MetaLib+ je nasazen jako alternativní rozhraní vedle www.jib.cz. Očekáváme, že vedle tradičního rozhraní JIB přinese MetaLib+ nárůst nových uživatelů, kteří ocení zejména snadnost přístupu k elektronickému obsahu prostřednictvím Primo Central Indexu.

The screenshot shows the JIB search interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Host', 'e-schránka', 'Můj prostor', and 'Přihlásit se'. Below this is a search bar containing 'Eckhart Tolle' and a dropdown menu set to 'Knihy v ČR (úplný přístup)'. The search results are displayed in a list format, with the first result being 'Nová země objevte smysl svého života' by Tolle, Eckhart (1948-2006). The interface includes filters for 'Témata', 'Autoři', 'Sbírka', 'Datum vytvoření', and 'Jazyk' on the left side. The search results are sorted by relevance and show details for each book, including title, author, subject, publisher, and source.

Statistické údaje

Počet dotazů WWW rozhraní JIB od 1. ledna 2012 do 18. listopadu 2012: 3 725 962 (nárůst využití o 9 % oproti stejnému období roku 2011)

Počet aktivních informačních zdrojů zapojených v JIB: 309

Počet aktivních prohledatelných informačních zdrojů zapojených v JIB: 191

Počet aktivních informačních zdrojů zapojených v OB KIV: 44

Počet aktivních informačních zdrojů zapojených v OB MUS: 65

Omezení rozsahu prací

V roce 2012 jsme byli s ohledem na výrazné krácení finančních prostředků nuceni omezit rozvoj zejména u připojování nových prohledatelných MetaLib zdrojů a to jak volných, tak placených, kterých jsme připojili méně, než jsme plánovali.

Jelikož by redukce dalších prací spojených s administrací MetaLib znamenaly citelný zásah do funkcionality a zhoršení dostupnosti služeb pro uživatele, museli jsme některé z prací provést nad rámec disponibilních finančních prostředků. Jednalo se zejména o správu portálů Plone pro oborové brány KIV a MUS a dále o práce spojené se zpřístupněním alternativního rozhraní MetaLib+. Zajištění této funkcionality se ukázalo být pracnější, než jsme předpokládali při přípravě projektu.

SFX

Administrace a údržba SFX

V průběhu celého roku jsme aplikovali měsíční aktualizace znalostní báze a programových modulů SFX. V SFX 4 jsou k dispozici týdenní aktualizace znalostní báze a programových modulů. Díky tomu SFX rychleji reaguje na změny v porfoliích předplacených databází a na změny v syntaxi odkazů v rámci webových rozhraní databází.

Správa stávajících informačních zdrojů, optimalizace linkování

Portofolia jsme doplňovali a aktualizovali podle podkladů z NK ČR, Moravské zemské knihovny a Technické univerzity v Liberci. V seznamech e-časopisů je v SFX JIB ke konci roku 2012 zpřístupňováno 54 696 titulů e-časopisů. Z toho 35 360 titulů je typu Open Access.

Obohacená portfolia se objevují jak v seznamech e-časopisů SFX JIB, tak v rámci katalogů knihoven. Pro knihovnu Ústavu mezinárodních studií, Jihočeskou univerzitu, Krajskou knihovnu Karlovy Vary, Krajskou knihovnu Liberec, Moravskoslezskou vědeckou knihovnu, Moravskou zemskou knihovnu, Národní knihovnu České republiky, Ostravskou Univerzitu, Krajskou vědeckou knihovnu v Hradci Králové, Krajskou vědeckou knihovnu v Plzni, Technickou univerzitu v Liberci, Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzitu Karlovu v Praze, Ústav zemědělských a potravinářských informací, Krajskou vědeckou knihovnu v Olomouci a Vysokou školu ekonomickou se po aktualizaci znalostní báze SFX připravují MARCIt! exporty záznamů e-časopisů, které jsou v knihovnách následně automaticky importovány do katalogů. Knihovny svým čtenářům takto nabízejí v katalogích kompletní přehled časopisů jak tištěných tak elektronických. Exporty jsou obohacovány na plné MARC záznamy v rozsahu CONSER.

V roce 2012 proběhlo několik update SFX v4. Update přinesly peer-review indikaci v

seznamech e-časopisů, reportování nefunkčního linkování přímo v nabídce SFX nebo možnost vytvářet seznamy elektronických knih.

Pro nový discovery systém MetaLib+ jsme připravili export sloužící pro nastavení rozsahu prohledávaných elektronických zdrojů discovery systémem a pro indikaci dostupnosti plných textů. Pro potřeby discovery systému MetaLib+ jsme vyladili nabídku služeb SFX. Linkování na přidané služby pomocí SFX JIB bylo využito také v discovery systému ANL+.

K linkování na e-časopisy a e-knihy ze stránek a katalogů knihoven byl nastaven direct linking. Toto nastavení zajišťuje přímé prolinkování bez zobrazení nabídky SFX, které je v některých případech výhodnější.

Obdobné exporty jako pro MetaLib+ JIB jsme připravili také pro discovery systémy Moravské zemské knihovny a Ústav zemědělských a potravinářských informací.

Seznam e-knih byl doplněn k seznamu e-časopisů pro Národní knihovnu. V seznamu e-knih čtenáři mohou vyhledávat podle názvu e-knihy, ISBN, jména a příjmení autora nebo podle názvu poskytovatele kolekce e-knih.

V rámci systému NERS tým JIB prosazoval další zlepšení konsorciální a vícejazyčné podpory v systému SFX.

Tvorba informačních stránek, Informačního zpravodaje JIB, prezentace JIB

Informace k novinkám jsme průběžně vystavovali formou aktualit na Informačním portálu JIB. Novinky jsou přístupné také prostřednictvím RSS.

Na Informačním portálu byly propagovány aplikace Hot Articles, mobilní aplikace ebrary a nabídka e-knih ebrary.

Mobilní aplikace Hot Articles pro iOS a Android nabízí čtenářům přehledy aktuálně nejčtenější článků. Hodnocení čtenosti článků vychází z analýz linkování na plné texty článků v linkserverech provozovaných v tisících organizací po celém světě včetně SFX NK ČR. Články jsou v Hot Articles oborově tříděny. K prolinkování na plné texty článků si uživatelé aplikace Hot Articles mohou zvolit SFX JIB.

Mobilní aplikace ebrary pro iOS a Android umožňuje čtenářům e-knihy na platformě ebrary plnotextově prohledávat, číst on-line a stahovat pro čtení off-line. Stažení e-knihy je obdobou výpůjčky u tištěné knihy. Stažená e-kniha je čtenáři k dispozici 14 dní. Po této době je automaticky vrácena. Čtenář může e-knihu vrátit dříve a připravit si místo pro stažení další e-knihy. Pro své čtenáře předplácí NK ČR a Univerzita Karlova v Praze cca 82 tisíc e-knih ebrary. V seznamu e-knih generovaném SFX JIB jsou zobrazovány základní informace - název, jméno autora, ISBN - a obálky e-knih.

Omezení rozsahu prací

S ohledem na výrazné omezení rozpočtu na správu SFX JIB v roce 2012 jsme byli nuceni omezit práce na vyladění nabídky služeb SFX JIB podle připomínek knihovníků, práce na automatizaci MARCIt! exportů, vytvoření seznamů elektronických knih, implementace Hot Article do Informačního portálu JIB, webových stránek NK ČR a knihoven registrovaných v JIB. Omezili jsme také propagace, prezentace a školení. Nad rámec rozpočtu bylo nutné zajistit základní správu SFX oborové brány Hudba a oborové brány Knihovnictví a

informační vědy, nastavení pro discovery systémy MetaLib+, ANL+ a pro discovery systémy knihoven registrovaných v JIB.

Knihovnické činnosti

Odbor služeb, oddělení referenčních a meziknihovnických služeb Národní knihovny ČR zajišťují v rámci projektu JIB rozvoj portálu z pohledu koncového uživatele (výběr a zapojování zdrojů, nové služby, přidané služby SFX, nápovědy, atd.).

Mezi standardní činnosti patří rozvoj Info portálu JIB (aktualizace textů, nápověd atd.), aktualizace databáze JIB (databáze zapojených zdrojů), propagace JIB prostřednictvím Zpravodaje JIB, v roce 2012 i příprava materiálů souvisejících s 10. výročím existence JIB a školení na základě požadavků jednotlivých knihoven (zejména školení a prezentace k projektu ANL+).

Po redukci projektu pro rok 2012 se činnosti Oddělení referenčních a meziknihovnických služeb zaměřily zejména na zajištění provozu JIB (po knihovnické stránce, tj. zapojování nových zdrojů, rozvoj a testování SFX, aktualizace Infoportálu, spolupráce na přípravě alternativního rozhraní MetaLib+ a knihovnické činnosti související se zastřešením projektu ANL+). Vzhledem k celonárodnímu charakteru JIB a nutnosti udržovat stávající stav a v rámci možností poskytované služby i dále rozvíjet a reagovat tak na potřeby uživatelů, muselo Oddělení referenčních a meziknihovnických služeb zajistit knihovnické činnosti v rozsahu, který překročil rámec redukovaného projektu.

Knihovnické činnosti lze rozdělit do několika oblastí podle použitého softwarového nástroje:

MetaLib

Do JIB jsme pro vyhledávání přidali nové zdroje, u každého nově zapojeného prohledatelného zdroje probíhá před zveřejněním zdroje testování nastavení vyhledávání v JIB, popis zdroje a zpracování tipů pro vyhledávání v konkrétním zdroji:

Prohledatelné zdroje:

katalog VŠCHT

francouzská digitální knihovna Gallica

elektronická knihovna ebrary – tento licencovaný zdroj byl pro vyhledávání v JIB

nakonfigurován na základě požadavku NK ČR, ve standardní znalostní bázi MetaLib

nebyla konfigurace ebrary dostupná

British National Bibliography

OmniFILE FullText Select (přechod z platformy H.W.Wilson na platformu EBSCOhost)

MSVK -Regionální bibliografie Frýdek-Místek

MSVK – Regionální literatura

Odkazové zdroje:

Záznamy nových oborových bran IReL, Sofia, Právo

Volně dostupné e-časopisy ze znalostní báze SFX v předmětových kategoriích Konspektu

Významným zdrojem v nabídce JIB je centrální index Primo Central. Na základě aktualizací ExLibris průběžně doplňujeme obsah obou konfigurací Primo Central (Free, NK ČR). Ve volně přístupném Primo Central Free aktivujeme pro rozhraní JIB i alternativní rozhraní

založené na MetaLib+ všechny nové zdroje z průběžných aktualizací, v roce 2012 šlo o databáze 15 poskytovatelů:

zdroje [Library of Congress \(Digitized Serials, Photos, Still Visual Materials, Printed Ephemera Selections, Maps, Atlases, Collections of Historical Content, Motion Pictures, Sheet Music\)](#)

Directory of Open Access Books (DOAB)

RePec (EconPapers)

Australian National Data Service

Sage Publications (SAGE Journals)

Edinburgh Research Archive

JSTOR (Arts & Sciences IX Collection, Arts & Sciences X Collection, Arts & Sciences XI Collection)

DataCite - Australian National Data Service, The British Library, California Digital Library, Canada Institute for Scientific and Technical Information, TU Delft Library, Technical Information Center of Denmark, ETH Zurich, GESIS - Leibniz Institute for the Social Sciences, Office of Scientific and Technical Information (OSTI), US Department of Energy, Purdue University Library, Swedish National Data Service, German National Library of Science and Technology, German National Library of Medicine, Institute for Scientific and Technical Information

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) - RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert)

Elsevier - SciVerse ScienceDirect Books

Cambridge University Press - DSpace@Cambridge

Gale - Business Insights: Essentials

Wikimedia Foundation - Wikipedia, The Free Encyclopedia

Oxford University Press – California Scholarship Online (University Press Scholarship Online), Edinburgh Scholarship Online (University Press Scholarship Online), Manchester Scholarship Online (University Press Scholarship Online), Policy Press Scholarship Online (University Press Scholarship Online)

John Wiley & Sons - Wiley Online Library – Books

Palgrave MacMillan - Palgrave Connect

Pro Primo Central NK ČR z aktualizací ExLibris vybíráme pouze ty EIZ, které NK ČR předplácí:

Alexander Street Press (Smithsonian Global Sound for Libraries, African American Music Reference, Contemporary World Music)

Web of Science - aktualizované údaje za rok 2012

American Geosciences Institute - GeoRef (Ovid)

SpringerLink - Book Series – All

SpringerLink Journals – All

Springer Protocols (SpringerLINK)

Alternativní rozhraní JIB založené na MetaLib+

MetaLib+ představuje další vývoj nástroje MetaLib, a to zejména v oblasti prezentace dat. MetaLib+ je založený na kombinaci stávajícího způsobu zapojení zdrojů (tj. zdroje jsou konfigurovány v MetaLib a komunikace s nimi probíhá prostřednictvím protokolu z39.50, dále je prohledáván index Primo Central) a je využito rozhraní Primo. Vizuálně je tedy

MetaLib+ směřován k discovery rozhraní, po technické stránce však zůstává princip federativního vyhledávání.

Během implementace alternativního rozhraní JIB založeného na MetaLib+ jsme testovali funkčnost vyhledávání v MetaLib+ a to především v lokálních zdrojích zapojených do JIB a navazující SFX služby. Na základě těchto testů došlo k některým úpravám v rozhraní, např. přidání vybraných polí do pokročilého hledání.

Velkou výhodou rozhraní MetaLib+ je komfortní práce s centrálním indexem Primo Central. Rozhraní založené na MetaLib+ využívá i Přednastavené skupiny zdrojů (tzv. quicksety) vytvořené v JIB. Z nabídky quicksetů byl v MetaLib+ vyloučen quickset „Zahraniční články“, který v JIB obsahuje pouze jediný zdroj, a to index Primo Central Free. V rozhraní ML+ by byl tento quickset pro uživatele nadbytečný, kompletní index Primo Central je zde primárně nabízen jako samostatný zdroj a s quicksetem Zahraniční články by se tak zbytečně duplikoval.

JIB využívá významným způsobem především knihovnická komunita. Z pohledu dalších uživatelů se způsob ovládání JIB může někdy jevit méně komfortní, současný trend směřuje spíše k vyhledávání a la Google a využívání discovery rozhraní v kombinaci s centrálním indexem. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli využít MetaLib+ jako alternativní rozhraní ke stávající JIB, které nabízí kromě standardních zdrojů především komfortní práci s indexem Primo Central v prostředí, které je přímo pro tento typ zdroje primárně určeno. Součástí vzniku alternativního rozhraní byla i příprava vzhledu nového rozhraní, tj. začlenění již existujících služeb JIB do nového kontextu a provázání se stávajícími informacemi. Pro alternativní rozhraní jsme připravili informační texty a další nápovědy, ať již přímo v samotném rozhraní nebo na Info portálu JIB. Alternativní rozhraní bude formou odkazů, vyhledávacích okének atd. propagováno i na stránkách NK.

Shibboleth

Na konci roku 2011 byla pro uživatele NK ČR a studenty Univerzity Karlovy spuštěna možnost přihlašování do JIB prostřednictvím technologie Shibboleth, která zajišťuje komfortní vzdálený přístup k licencovaným zdrojům v JIB. Souběžně zůstal také v JIB zachován i dosud užívaný přístup k licencovaným EIZ na základě oprávněných IP adres. U licencovaných zdrojů tak JIB od letošního roku nabízí uživatelům dvě konfigurace pro každý licencovaný EIZ, jedna je určena pro přístup k vybranému zdroji pomocí Shibboleth, druhá pak pro přístup na základě oprávněných IP adres. V souvislosti s touto úpravou jsme počátkem roku 2012 provedli kompletní kontrolu všech licencovaných zdrojů, které jsou v JIB zapojené jako prohledatelné, tj. do příslušných kategorií Konspektu a quicksetů jsme doplnili odpovídající EIZ, respektive jejich konfigurace. V rámci shibbolethizace systému Aleph proběhla jednání s cílem definovat požadavky a možnosti NK ČR. Postupně probíhá řešení některých problematických okruhů.

SFX - přidané služby nebo a související nové služby

Na znalostní bázi SFX jsou kromě standardních přidaných služeb SFX poskytovaných prostřednictvím SFX tlačítka postaveny i další služby bX a Hot Articles, novinka roku 2012. Na konci roku 2011 byla služba bX implementována do databáze ScienceDirect na platformě SciVerse, ve spolupráci s Univerzitou Karlovou jsme na konci roku 2011 a také na začátku roku 2012 testovali implementace bX v licencované databázi ScienceDirect v různých

užívaných prohlížečích a verzích prohlížečů a dále také při přístupu do databáze ScienceDirect prostřednictvím vzdáleného přístupu za využití technologií HAN a Shibboleth. Nová služba Hot Articles byla uveřejněna v dubnu 2012 ExLibris. SFX JIB byl v této službě registrován a v květnu jsme testovali mobilní aplikaci Hot Articles ve verzi pro platformu iOS.

Pro NK ČR byl vytvořen seznam e-knih, který obsahuje volně dostupné tituly a e-knihy předplácené Národní knihovnou.

Omezení rozsahu prací - Spolupráce s oborovými branami

Po redukci projektu jsme alespoň do JIB přidali jako odkazové zdroje záznamy nových oborových bran IReL, Sofia a Právo.

ANL+

V souvislosti se zpřístupněním plných textů společnosti Newton Media v ANL+ proběhly konzultace s Oddělením servisu PC NK ČR ohledně nastavení vybraných uživatelských počítačů, dále proběhla konzultace s F. Veselým, který v NK ČR provedl i test zabezpečení uživatelských počítačů určených pro plný přístup k tomuto zdroji.

Na přelomu září a října 2012 byly do ANL+ přidány záznamy z báze ANL z období před rokem 2010. Zveřejnění obsahově rozšířené podoby ANL+ předcházelo testování těchto přidávaných záznamů v rozhraní Primo. Na základě těchto testů byly v rozhraní Primo upraveny některé popisy, do zobrazení detailů záznamu byla doplněna vybraná pole, vyladěno řazení záznamů atd. Nově je také možné využít fasetu Typ dokumentu, která rozlišuje recenze (pokud je tato informace ze záznamu článku zřejmá) a články. S ohledem na ukončení experimentálního provozu k 31.10.2012 jsme též testovali funkčnost alternativního přístupu k plným textům NewtonMedia na zabezpečených počítačích v Referenčním centru NK ČR.

Po ukončení experimentálního provozu ANL+ 31.10.2012 jsme na Infoportálu JIB a webových stránkách NK ČR (stávající web i beta verze nového webu) upravili informace o přístupu k ANL+. V JIB byla k 1.11.2012 deaktivována ANL+ jako prohledatelný zdroj, dále byl odstraněn QuickSet ANL+, který obsahoval ANL a ANL+ a po deaktivaci ANL+ již neměl v JIB opodstatnění.

Databázi ANL+ v rozhraní Primo a MetaLib (JIB) jsme prezentovali na několika odborných akcích:

17.4.2012 - seminář „České databáze (nejen v knihovnách)“ ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové (<http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120214>)

červenec a srpen 2012 - ANL+ byla uvedena jako jeden ze zdrojů na interním školení „Databáze a elektronické zdroje v knihovnách“ pro zaměstnance Městské knihovny Praha

9.10.2012 - seminář „Moderní elektronické služby knihoven“ v Národní lékařské knihovně (<http://www.nlk.cz/sluzby/vzdelavani/vzdelavaci-akce/2012/moderni-elektronicke-sluzby-knihoven>)

Spolupráce na přípravě transformace JIB do Centrálního portálu českých knihoven v rámci připravované Koncepce rozvoje knihoven

Pro Projektový záměr Centrálního portálu českých knihoven (CPK) jsme spolupracovali na přípravě přehledů zdrojů, které by měly být do CPK zahrnuty. Tento seznam vycházel zejména ze zdrojů zapojených do JIB.

Zastřešení projektu ANL+

Pro nový model kooperativní katalogizace článků založený na přebírání záznamů z indexu ANL+ byl úspěšně odzkoušen a prakticky ověřen postup popsáný v projektu:

katalogizátor pracuje ve svém lokálním systému, kde provádí selekci dokumentů ke zpracování

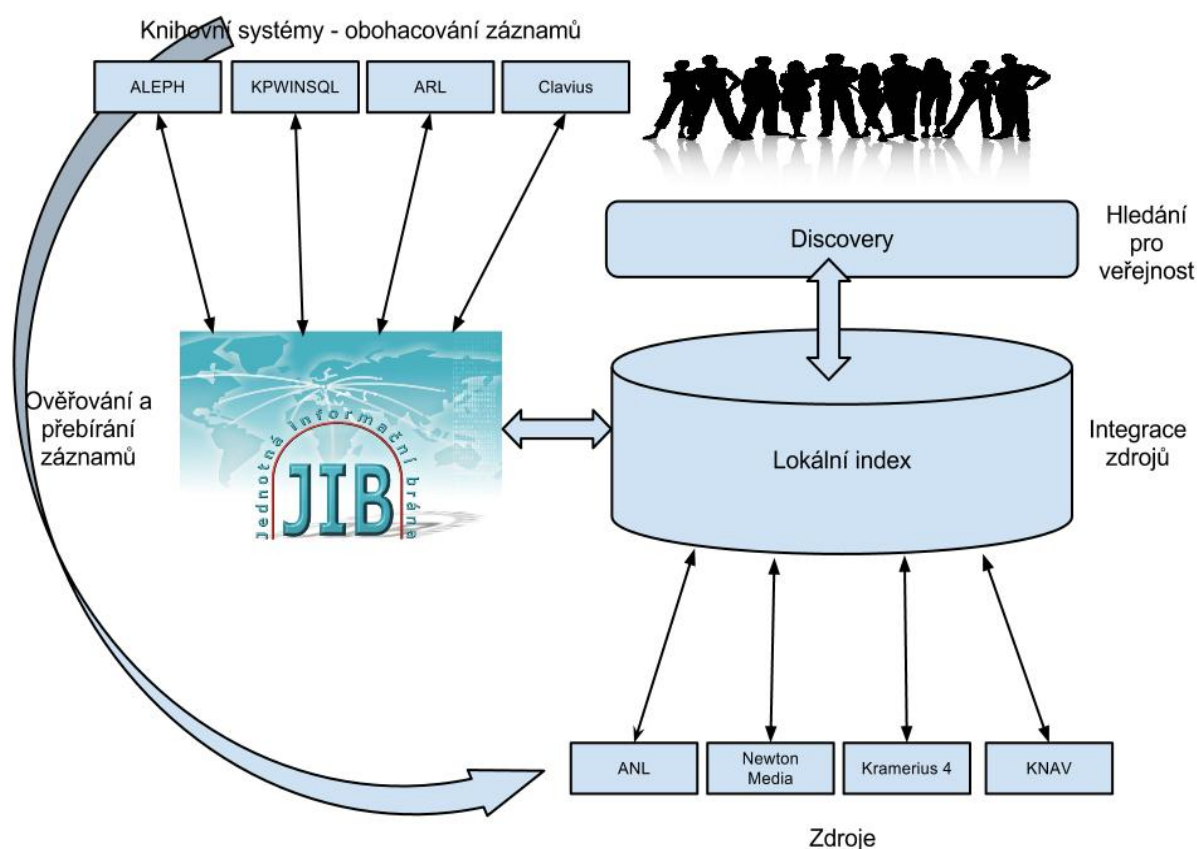
využije služeb JIB a ověří, zda již existuje záznam (typicky by měl být k dispozici z ANL+ jako výsledek digitalizace nebo od agregátora), který převezme
převzatý záznam zkontroluje a doplní o chybějící pole (přitom zachová existující identifikátor z digitalizace nebo od agregátora)

pokud se záznam v JIB nenajde, zpracuje jej jako nový

takto zpracovaný záznam uloží ve svém lokálním systému, odkud se pravidelnými exporty dostává do báze ANL01 v NK ČR (a posléze automaticky do ANL+, kde se díky identifikátoru propojí s původním záznamem z digitalizace nebo od agregátora)

Hledání pro veřejnost zajišťuje discovery systém napojený na centrální (lokální) index.

Zjednodušeně lze systém zpracování i zpřístupnění graficky znázornit takto:

Ověření popsaného postupu proběhlo v rámci experimentu s využitím systému Primo.

Experiment byl ukončen v souvislosti s výběrem jiného discovery systému s centrálním indexem (EDS) pro NK ČR. V roce 2013 bude nutné vybrat dodavatele technologického řešení pro zajištění provozu systému. Díky experimentu, který probíhal v letech 2011-12, se podařilo prokázat, že navržené řešení je realizovatelné a byly formulovány základní požadavky na dodavatele řešení. Požadavky byly rozeslány potenciálním dodavatelům s cílem získat cenovou nabídku. Cenovou nabídku jsme obdrželi pouze od jednoho z oslovených potenciálních dodavatelů- *Příloha č. V: Nabídka služeb pro ANL+*.

Významnou součástí řešení byla oblast zabezpečení počítačů knihoven pro přístup k dokumentům podléhajícím autorskoprávní ochraně. Počítače by měly splňovat následující kritéria:

- Nelze provést printscreen obrazovky
- Nelze provést copy/paste v aplikaci zobrazující chráněná data
- Nelze používat USB výměnná média (flashdisk, paměťové karty atp.)
- Nelze instalovat aplikace z výměnných médií nebo stažené z internetu
- Nelze spouštět aplikace nevyžadující instalaci
- Je blokován přístup na příkazovou řádku.

Díky spolupráci s externími dodavateli se podařilo připravit návod pro zabezpečení počítačů knihoven, který je k dispozici na:

http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/kooperacni-system-clankove-bibliografie-a-anl/fond_navodkANL.htm